

muzeja i galerije umjetnosti u Vinkovcima. Lirski predočuje krajolike vinkovačke okolice. God. 1982/83. slika veliki ciklus na temu sporta, ekspresionističkih značajki. Samostalno izlagao u Vodnjanu.

JUČEN, Jakov, drvorezbar. Krajem XVII. st. izdjeljao je drvene skulpture za kompozicije Staroga i Novoga zavjeta u crkvi Sv. Petra u Trogiru. Možda je njegov rad očuvani drveni kip Krista u spomenutoj crkvi.

LIT.: K. Prijatelj, Umjetnost 17. i 18. stoljeća u Dalmaciji, Zagreb 1956, str. 51, 52. — Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok.

JUGOVIĆ, Ivo, slikar (Bjelovar, 16. V. 1895 — Zagreb, 30. VIII. 1974). Učio kao hospitant na Akademiji u Zagrebu 1922—26. te kod O. Mujadžića, V. Becića i I. Šeremeta. Slikao pejzaže i motive iz izgradnje zemlje (*Motiv kraj Save*). Samostalno izlagao u Zagrebu 1929. i 1934.

JUHN, Hinko, kipar i keramičar (Podgorač kraj Našica, 9. VI. 1891 — Zagreb, 5. IX. 1940). U Zagrebu završio Obrtnu i Višu školu za umjetnost i obrt 1911 (R. Frangeš). Usavršavao se na Internacionalnoj akademiji u Firenci, gdje je 1912. priredio svoju prvu izložbu, i u keramičkim tehnikama na Školi za umjetnički obrt u Beču. U Zagrebu je 1921—24. vodio odsjek za keramiku na Akademiji likovnih umjetnosti, a potom na Obrtnoj školi. Radio je u kamenu, drvu i bronci, a najuspješnije u keramici. Kao pedagog vrlo je zaslužan za razvoj keramičke umjetnosti u nas. U njegovim se djelima opažaju utjecaji modificiranoga ekspresionizma, koji pomalo poprima mekoću i obline Maillolove plastike. Izlagao je na skupnim izložbama (Proljetni salon 1916—28, Izložba Jugoslavenske grafike u St. Gallenu 1926, Krug zagrebačkih umjetnika 1930—36, Pola vijeka hrvatske umjetnosti 1938, Moderna hrvatska keramika u Beču 1956, posthumno). Posmrtna izložba H. Juhna priređena je u Zagrebu 1940. a velika retrospektivna izložba 1990. u Zagrebu. Djela mu se nalaze u Modernoj galeriji i Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu.

LIT.: L. Roje-Depolo, Hinko Juhn (katalog), Zagreb 1990.

R.

JUKIĆ, Ivan Frano, književnik, kulturno-prosvjetni radnik, franjevac (Banja Luka, 8. VII. 1818 — Beč, 20. V. 1857). Studirao teologiju u Vespri (Madžarska). Pokrenuo je izlaženje i napisao tri sveska prvoga bos. književnoga časopisa »Bosanski prijatelj«, prvi *Zemljopis i povjestnicu Bosne* (njegov najveći i najvažniji rad, posvećen Lj. Gaju), prikupio i objavio vrijedne zbirke narodnih umotvorina, napisao nekoliko putopisa i više članaka iz zemljopisa, povijesti i kulturne povijesti BiH i drugih južnoslav. zemalja. Poticao osnivanje prvoga bos. kulturno-prosvjetnoga društva »Kolo bosansko«, osnutak i uređenje muzeja, očuvanje starina i dr. Prijelomna ličnost hrv. kulture u Bosni.

BIBL.: Putopis i istoričko-etnografski radovi, (predgovor Ilije Kecmanovića), Sarajevo 1953.

R.

JUNČIĆ, Matej, dubrovački slikar (XV. st.). Sin slikara i štitara Radašina. God. 1441—46. živi u Kotoru, gdje radi slike za katedralu i crkve Sv. Jakova i Sv. Pavla, te poliptih za crkvu Sv. Jurja na otočiću pred Perastom. Došavši 1446. u Dubrovnik, surađuje s Lovrom Dobričevićem na izradi poliptiha za glavni oltar dubrovačke dominikanske crkve. Izgubljeni su ili uništeni mnogi njegovi radovi, a stradale su i zidne slike u crkvi Domino i srebrni kip Sv. Ivana Krstitelja, što ga je sa zlatarom Ž. Gojakovićem izradio za dubrovačku katedralu. Na osnovi ugovora iz 1452. može mu se, uz određene rezerve, pripisati danas dijelom rastavljeni poliptih s Majkom Božjom i djetetom, što ih okružuju anđeli, donatorom na glavnome polju i poljima sa svecima, te s biblijskim prizorima u crkvi Gospe od Šunja na Lopudu. Taj se poliptih po stilskim crtama vezuje uz slikarstvo kasnoga mletačkoga trecenta i pokazuje retardirane utjecaje Paola i Lorenza Veneziana i njihovih sljedbenika, uz nešto naglašenije gotičke crte.

LIT.: J. Tadić, Grada. — V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963. — K. Prijatelj, Dubrovačko slikarstvo XV—XVI stoljeća, Zagreb 1968. — V. Marković, Zlatarstvo, u katalogu: Zlatno doba Dubrovnika, Zagreb—Dubrovnik, 1987.

K. Plj.

JUNČIĆ, Radašin, dubrovački slikar i štitar (prv. pol. XV. st.). Otac slikara Mateja i humanista Nikole. Od 1424. za Dubrovačku Republiku radi štitove i lukove, a 1427. izrađuje s Radićem Ivanovićem 200 štitova presvučenih kožama i oslikanih insignijama Sv. Vlaha. Iste godine uzima za pomoćnika R. Dragosalića s Neretve. God. 1434. izabran je za procjenu rada slikara Tome Prekuturovića. Slikarska mu djela nisu sačuvana.

LIT.: J. Tadić, Grada. — V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963.

K. Plj.

JUNEK, Leo, slikar (Zagreb, 25. IX. 1899 — Orsay kraj Pariza, 13. VII. 1993). Završio je Akademiju u Zagrebu 1924 (F. Kovačević, M. Vanka, Lj.

H. JUHN, *Ženski akt*

M. JUNČIĆ, središnji dio poliptiha u crkvi Gospe od Šunja na Lopudu

L. JUNEK, *Maternité du Port-Royal*. Zagreb, Moderna galerija

Babić). Priredio samostalnu izložbu u Salonu »Ulrich« 1925. Iste godine otišao u Pariz gdje od tada stalno boravi. God. 1951. seli u Orsay, ljeta provodi u Provansu. U nekoliko navrata posjetio Nizozemsku i Italiju (1975). Izlagao s jugoslavenskim umjetnicima u Slavonskom institutu u Parizu (1927) i na izložbi »Zemlje« u Zagrebu (1929). Grupu napušta 1930.

Početno razdoblje Junekova slikarstva ilustriraju autoportreti (1924, 1925, 1926; *Glava pred zidom*, 1929) koji ga, premda u početku suzdržanije, predstavljaju kao izrazitoga kolorista. Istražuje odnos prostora i boje (*Kocke*, 1934), potom, vjerojatno pod dojmom poznanstva s R. Dufyjem, razrađuje problem odijeljenih zakonitosti crteža i obojenih mrlja. Tada nastaju »pensées peintes« maloga formata, predlošci za buduće slike. Čvrsti obrisi slikanih polja ustupa mjesto slobodnijemu suprotstavljanju kromatskih naglasaka (*À la porte de la Chapelle*, 1932; *Aubervilliers*, 1933; *Na Seini*, prije 1938) i dovodi do razpoznatljivog razdvajanja boje i obrisa, tj. do kompozicije koja sjedinjuje kolorizam i linearno shvaćanje. Sintezu svojih iskustava ostvaruje u djelima *Maternité du Port-Royal* i *Crtač* (1940). Vidljivi su i dodiri s nadrealizmom, od »postzemljaških« tema (crteži: *Sat H*; *Vijesti iz Beča*, 1934) do automatističkih eksperimenata iz 1940. Potonja su ostvarenja srodna u postupku Cézanneovim akvarelima (*Paysage*, 1972). Samostalno je izlagao u Zagrebu (1925, 1935, 1937, 1968, 1981), Beogradu (1937) i Parizu (1969, 1972, 1974, 1977, 1981, 1990). Sudjelovao na skupnim izložbama (s »Grupom hrvatskih umjetnika« 1936–39, kada je posebno vidljiv Junekov utjecaj u našem lik. životu), potom u Parizu, Zagrebu, Beogradu i Barceloni. God. 1975. izabran za dopisnoga člana JAZU.

LIT.: I. Franić, Izložba slika Leona Juneka, Narodne novine, 14. II. 1935. — I. Šrepel, Izložba Leona Juneka u Modernoj galeriji, Jutarnji list, 24. II. 1935. — J. Miše, Junek,

Šeremet i Motika, HR, 1935, 4. — D. Popović, Izložba g. Juneka, Pravda (Beograd), 27. X. 1937. — R. Putar, Prethodnici suvremenog strujanja u slikarstvu, ČIP, 1954, 5. — D. Kalajdžić, K. Tompa, R. Putar i J. Vaništa, Leo Junek, Uz osamdesetu obljetnicu života, 15 dana, 1979, 4–5. — K. Tompa, Leo Junek (katalog), Zagreb 1981. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. — I. Zidić, Cigla u »Zemlji« 1929–1935 (katalog), Zagreb 1990. — M. Galić, Tihi odlazak Lea Juneka, Vjesnik, 1. II. 1994. — T. Lalin, Između dviju domovina, Slobodna Dalmacija, 19. II. 1994. — I. Reberski, Realizam dvadesetih godina i hrvatsko slikarstvo (katalog) Zagreb 1994.

Ma. Bć.

JUNG, Izidor, slikar (Valpovo, 8. IV. 1872 – Osijek, 3. VII. 1961). Učio na Obrtnoj školi u Zagrebu (1891–94), Obrtnoj školi Muzeja za umjetnost i industriju u Beču (1894/95), studirao deskriptivnu geometriju u Zagrebu. Slikar umjerena realizma, sklon pripovjedačkomu načinu. Prikazuje motive i likove iz narodnoga života (*Ličanin*, *Dalmatinac*, *Seljanka iz Garčina*), slika pejzaže i mrtve prirode. Predavao crtanje u Bjelovaru, Zemunu i Osijeku.

LIT.: O. Švajcer, Likovni život u Osijeku u razdoblju od 1920. do 1930. godine, Osječki zbornik, 1971, 13. — Z. Kulundžić, Iso Jung – slikar Slavonije, Zbornik Muzeja Đakovštine, Đakovo 1982.

O. Šr.

JURAČIĆ, Dražen, arhitekt (Zagreb, 6. VI. 1948). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1971, gdje radi od 1972. Važnija su mu izvedena djela: nadogradnja Ortopedske klinike na Šalati (1987, s G. Žaja), Dom zdravlja »Centar« (1988, s B. Kinclom), preuređenje kazališta »Komedijska« (1988), obnova Židovske općine (1992) – u Zagrebu; vile u New Canaanu (1988) i Greenwichu, SAD (1989) te Dom umirovljenika u Krapini (1992).

BIBL.: *Housing design in successive steps*, u knjizi: Research Report V, Delft 1977; *Zajednički projektni kriteriji stambene izgradnje*, Glasilo Arhitektonskog fakulteta, 1979, 4; *Stambeni niz – niz pojedinosti* (katalog), Zagreb 1982; *O zagrebačkim donjogradskim*